

СУЧАСНІ ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ В УМОВАХ МАКРОЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

Андрій Леськів

студент групи ФЕБмі – 11

Науковий керівник: к. е. н., доц. Вівчар О. І.

Тернопільський національний економічний університет

Міжнародний досвід свідчить, що чутливість економіки України навіть до незначних коливань кон'юнктури зовнішніх ринків є дуже високою. Зовнішні шоківі впливи швидко поширюються та мультиплікуються в національній економіці, спричиняючи потрясіння банківської системи, пригнічуючи діяльність галузей реального сектору, дестабілізуючи валютний ринок. При цьому недостатня розвинутість каналів впливу на фіскальні процеси з боку держави через незріле інституційне середовище та структурні зрушення ринкового середовища в умовах високого рівня тінізації призводять до слабкої керованості економіки.

Проблемні питання інтегрування України у світову економіку, її участь в розвитку міжнародної торгівлі іноземного інвестування та регулювання цих процесів широко висвітлюють такі українські вчені, як В. Будкін, В. Геєць, В. Гош, Д. Лук'яненко, Ю. Макогон, В. Новицький, П. Нікіфоров, Т. Панфілова, О. Плотніков, О. Рогач, Є. Савельєв, В. Сіденко, А. Філіпенко, С.Юрій та інші.

Вважаємо за необхідне зазначити, що міжнародна торгівля, вочевидь, відіграє важливу роль в економічному житті України. На сьогодні в країні сформовано досить ліберальний торговельний режим, якщо дивитись на рівень ввізних мит. До того ж, із ключовими торговельними партнерами Україна або вже уклала, або веде переговори про створення зони вільної торгівлі, що дозволяє говорити про потенційно безмитну торгівлю.

Відповідно, сьогодні на перший план виступають питання допомоги в інтересах зовнішньоторгівельної діяльності, які спрямовані на розв'язання складніших завдань внутрішнього реформування і зниження нетарифних обмежень. Торговельна політика України повинна бути спрямована на забезпечення ефективної участі в міжнародній торговельній системі, що базується на правилах, які сформувались сьогодні в світі, та максимально ефективне використання можливостей, що створюються вільним рухом ресурсів за часів глобалізації [1, с. 16].

Вважаємо доцільно акцентувати увагу на тому, що ефективність зовнішньоторгівельної діяльності залежить від конкретного стану макроекономічного, соціального та політичного середовища, то в свою чергу, відповідні зміни середовища також вимагають змінити конфігурацію з торговельної політики та певні стратегічні орієнтири [2].

У контексті досліджуваної проблематики найважливішими вихідними передумовами формування зовнішньоторгівельної політики та водночас викликами для України є: забезпечення стабільного макроекономічного середовища; створення сприятливого середовища для бізнесу; розвиток та модернізація м'якої та фізичної інфраструктури; удосконалення діяльності ринкових інститутів; розвиток спроможності брати участь у міжнародних торговельних переговорах та впливати на зміни механізму функціонування світової торговельної системи; спроможність приватного сектору виробляти конкурентоспроможні товари та послуги, причому дотримання відповідних стандартів та вимог має розглядатись як важливий інструмент посилення позицій на традиційних ринках та виходу на нові ринки; політика в галузі конкуренції; розвиток освіти та науки; ефективність ринку праці та захисту навколишнього середовища, які пов'язані з зовнішньоторгівельною політикою; використання інформаційно-комунікаційних технологій у бізнесі та державному управлінні; участь у регіональному економічному співробітництві; вплив глобалізації на внутрішні соціально-економічні процеси тощо [1].

Також слід звернути увагу на те, що важливими перспективними аспектами подальшого розвитку української економіки та зовнішньоторгівельної діяльності призведе до [3, с. 15]: 1) зростанням попиту, в тому числі, і на товари українського експорту в умовах післякризового відновлення позитивної динаміки світової економіки; 2) відсутністю значних коливань світових цін на нафту; 3) стабільно помірним збільшенням середньорічних цін на світових товарних ринках (зокрема, металопродукції, продукції хімічної промисловості та АПК); 4) практично відсутнім зростанням цін на природний газ.

Підсумовуючи наголосимо, що в умовах посткризового відновлення світовий досвід показує, що формування ефективного фіскального механізму зовнішньоекономічних інтересів держави та вітчизняного виробництва є необхідною умовою виходу з кризи нашої країни. Всебічно відпрацьована фіскальна політика держави створює рівні умови функціонування зовнішньоторгівельної діяльності, носить системний, обґрунтований характер, підтримує постійний взаємозв'язок із виконавцями та забезпеченням конкретних результатів [4]. Тому Україна повинна зробити належні кроки з удосконалення зовнішньоторгівельної діяльності, а також структурно модернізувати економічну і фіскальну системи.

Література:

1. [Бюджетна політика в Україні в умовах ризиків сповільнення економічної динаміки: [аналітична доповідь]. – К. : НІСД, 2012. – 25 с., С.15–18]

2. Вівчар О. І. Перманентна генерація розвитку рейдерства в контексті деструктивних економічних явищ / О. І. Вівчар // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. – Випуск III (55). – Чернівці, 2014 – С. 44–47.

3. Глобусь В. Г. Аналітична доповідь. Тенденції після кризового відновлення світового відновлення світової торгівлі: ризики та пріоритети зовнішньоекономічної політики України – с. 14-18

4. Руда О. Про досвід національного виробництва в зарубіжних країнах [Електронний ресурс] / О. Руда // [Соціально-економічні проблеми і держава. — Вип. 1 (4). — 2011. — Режим доступу до журн. : [http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2011/11rovvzk.pdf.](http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2011/11rovvzk.pdf)]